

Vergaderjaar 2023–2024

27 858

Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 637

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 oktober 2023

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: Ctgb) heeft dit jaar een visitatie laten uitvoeren door een onafhankelijk samengestelde commissie van internationale deskundigen met verschillende expertise uit verschillende EU-lidstaten. Dit is sinds 2013 de derde onafhankelijke visitatie. Ik stuur u hierbij mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat de rapportage die is opgesteld door deze internationale visitatiecommissie (hierna: IVC). Daarnaast geef ik ook een korte toelichting op de recente negatieve aandacht voor het Ctgb in de media.

Rapportage IVC

De IVC richtte zich – evenals in 2013¹ en 2018² – op verzoek van het Ctgb op de aspecten kwaliteit van de wetenschappelijke processen, de openheid en transparantie van de besluitvorming en het personeelsbeleid. De rapportage bevat de volgende algemene conclusies:

- Het Ctgb voert haar werkzaamheden uit op een uitstekend wetenschappelijk niveau, de uitgevoerde beoordelingen zijn van goede kwaliteit en consistent en worden zeer gewaardeerd binnen de Europese Unie.
- De IVC ondersteunt de keuze van het Ctgb volledig voor het aanpassen van de organisatie, zodat er zowel sprake is van het faciliteren van de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden als van het faciliteren van de toelating van «groene middelen».
- De IVC vraagt aandacht voor de werving, de opleiding en de doorontwikkeling van de wetenschappelijke beoordelaars in relatie tot het behouden van het hoge wetenschappelijke niveau.
- Het Ctgb levert een hoog niveau van openheid en transparantie richting alle geïnteresseerde partijen.

¹ Kamerstuk 27 858, nr. 217

² Kamerstuk 27 858, nr. 437

- Het Ctgb is een goed geleide organisatie en een effectieve bevoegde autoriteit met voldoende financiële armslag en capaciteit om te voldoen aan de verwachtingen van aanvragers op nationaal en Europees niveau.
- De IVC onderschrijft de algemene conclusies die het bureau Andersson Elffers Felix heeft getrokken naar aanleiding van de zbo-evaluatie, dat het Ctgb doelmatig en doeltreffend functioneert³. Deze evaluatie wordt conform de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen elke vijf jaar uitgevoerd.

De rapportage van de IVC bevat 15 aanbevelingen verdeeld over drie categorieën, namelijk

- organisatie en personeel;
- openheid en transparantie;
- wetenschappelijke beoordeling en procedures.

Reactie van het Ctgb

Het Ctgb geeft in zijn reactie aan dat de rapportage van de IVC van grote waarde is. Deze waarde zit niet alleen in het positieve oordeel van de IVC over de wetenschappelijke en juridische kwaliteit, maar ook in de brede oriëntatie en grondige aanpak van de IVC. De aanbevelingen van de IVC zijn daardoor relevant voor verdere verbetering van de werkwijze en het functioneren van de organisatie.

Het Ctgb heeft een plan van aanpak opgesteld, waarin staat hoe de verschillende aanbevelingen opgepakt zullen worden (zie bijlage).

Appreciatie

Reactie op mediaberichten over het Ctgb

Op 28 september 2023 is in een uitzending van Zembla de verdenking geuit dat het Ctgb in 2015 informatie heeft achtergehouden over de risico's van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden. Ook Trouw berichtte hier recent over. Het ging hierbij volgens Zembla onder andere om het verbloemen van normoverschrijdingen en het op basis van politieke gevoeligheid weglaten van de term «risico».

Laat ik voorop stellen dat ik grote waarde hecht aan de betrouwbaarheid en transparantie van het Ctgb. Het Ctgb toetst gewasbeschermingsmiddelen en biociden op de veiligheid voor mens, dier en milieu. Het moet boven alle twijfel verheven zijn dat het Ctgb dit doet op basis van objectieve professionaliteit en wetenschappelijke kennis. Ik kan u melden dat ik in dat verband onaangenaam getroffen was door hetgeen naar voren werd gebracht in de uitzending van Zembla. Dit betrof een herbeoordeling van acht jaar geleden. Ik heb hierover op 2 oktober jl. dan ook een indringend gesprek gevoerd met de voorzitter van het College en de directie van het Ctgb, waarin wij de gebeurtenissen van toen hebben besproken. Ik heb ook aangegeven dat er gezien het grote maatschappelijk belang van het werk van het Ctgb de onderzoeken altijd feitelijk en volstrekt transparant behoren te zijn.

De voorzitter van het College en de directie hebben mij in dit gesprek aangegeven dat ook zij de wetenschappelijke kwaliteit en transparante communicatie over het werk van het Ctgb van het grootste belang achten. Kijkend naar de hierboven genoemde gebeurtenissen vinden zij dat de communicatie naar bewindspersonen en de samenleving anders en beter

³ Kamerstuk 27 858, nr. 601

had moeten. Zij hebben mij uiteen gezet dat hierin al geruime tijd verandering is aangebracht. Dit zorgt ervoor dat het Ctgb adviseert op basis van volledige transparantie over de feiten en overwegingen. Ik waardeer de zelfreflectie van het College en de directie van het Ctgb. Ik heb er vertrouwen in dat het Ctgb deze lijn van open en transparante wijze van communiceren zal bestendigen.

Onderzoek

Uit bovenstaande blijkt dat ik alle vertrouwen heb in de instituties. De wetenschappelijke kennis over gewasbeschermingsmiddelen en de effecten ervan is echter continu in ontwikkeling en leidt regelmatig tot voortschrijdend inzicht. Ik vind het van groot belang dat nieuwe inzichten zo snel mogelijk hun plek krijgen in de toelating van werkzame stoffen. Ook de bestaande processen rond openbaarmaking en totstandkoming van het te beoordelen dossier zou ik tegen het licht willen houden.

Om inzichtelijk te krijgen of de huidige toelatingsprocedures de beste resultaten opleveren, wil ik een onafhankelijke analyse laten uitvoeren naar lacunes in de toelatingsprocedures en inzichtelijk krijgen of de procedures en toetsingskaders voldoende de huidige stand van wetenschap en kennis reflecteren en waar deze te verbeteren is. Ik zal u hier nader over informeren.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema